

Nieuwsbrief

Dec. 2011

Pagina 1 van 4

COLOFON

Uitgave nieuw sbrief
Bestuur Heemkundekring
De Vrijheijt van Rosendaal

Secretariaat

Nispensestraat 115
4701 CV Roosendaal
Tel. 0165-540726
e-mail: bestuur.devrijheijt@12move.nl
website: www.heemkundekringroosendaal.nl

Redactieadres nieuwsbrief

Ineke van Rijen-van Eekelen
Tel. 0165-544769

Bankrelatie

Rabobank reknr. 14.43.24.423

TRADITIE

Beste leden en belangstellenden,

Het is weer december. Traditioneel een maand waarin we terugkijken naar het bijna voorbije jaar en vooruitkijken naar alles wat het nieuwe jaar ons mogelijk brengen zal. Heemkunde is grotendeels gebouwd op tradities en laten we ons dus ook deze keer maar verleiden tot een heemkundige terug- en vooruitblik.

We hebben weer een druk jaar achter de rug. Druk zijn met heemkunde is zeker geen ergernis want we doen dit als bestuur graag voor onze heemkundekring met meer dan 750 leden. Elke maand komen we als bestuur bij elkaar in onze Heemkelder voor onze bestuursvergadering. Een steeds terugkerend agendapunt is de zorg voor en over onze huisvesting. Het is al meer gezegd: we zijn erg blij met onze Heemkelder, maar op redelijke termijn zullen we daar toch moeten vertrekken. Er zijn inmiddels al verschillende mogelijke locaties langs gekomen, maar steeds waren voornamelijk de enorme

hoge financiële lasten daarvan het breekpunt. We blijven echter optimistisch, we zoeken, en dat doen we graag samen met u, naar geschikte huisvesting.

De nieuwe locatie voor onze lezingen en jaarvergaderingen (het Norbertuscollege) blijkt qua locatie een goede keuze te zijn. Dat hebben we ervaren in onze laatstgehouden lezing op 21 november. Voor wat de lokale omstandigheden in de zaal betreft was dat een ander verhaal. We zullen er in ieder geval bij de school op aandringen dat voor de volgende keren ook hier de kou uit de lucht (lees: het lokaal) gaat. Nu we het toch over onze lezingen hebben: die werden ook in het bijna voorbije jaar uitermate goed bezocht. Zowel de lezing op maandag 24 januari door onze secretaris Cor Rops over de Herleving van de West Brabantse turfgeschiedenis, als de lezing op maandag 21 november door Hans Blokland over een Muzikale Wereldreis kende een grote belangstelling.

Die grote belangstelling zagen we ook terug in onze excursies van het afgelopen jaar: in april naar Bornem (België) en in oktober naar Woerden en Oudewater. Onze excursies zijn zo gewild, dat we steeds met twee bussen op pad zijn geweest.

Het wordt eentonig: ook de bezoekersaantallen van ons maandelijks Open Huis zijn nog steeds groeiende. Ook prima om te ervaren: gezelligheid in combinatie met verhalen van nu maar vooral over het verleden van Roosendaal en de Roosendalers.

Dat verleden en de belangstelling daarvoor zien we ook terug in onze tentoonstellingen: over de schenkingen die wij van leden en niet-leden ontvangen, over de Borstelfabriek Vermunt en heel recent de tentoonstelling over Carnaval. In ontwikkeling zijn nog tentoonstellingen over de Grafische Kunstinrichting Van Poll Suykerbuyk en over de Tabaks- en sigarenindustrie in Roosendaal. En wie weet, wat er in de toekomst

nog meer komt ...

En laten we daarbij zeker niet vergeten de reizende tentoonstelling over de Herleving van de Turfgeschiedenis West Brabant. Een tentoonstelling van onze eigen Roosendaalse Heemkundekring die inmiddels met lokale aanpassingen al in zo'n 10 West Brabantse plaatsen te zien is geweest. En de aanvragen van onze collega-heemkundekringen komen nog steeds binnen! Speciale vermelding van dank is hiervoor zeker op zijn plaats voor de mannen van de renovatiewerkgroep, die continue bereid zijn om deze tentoonstelling steeds weer elders op te bouwen.

Het is natuurlijk ondoenlijk om alles wat in het Roosendaalse Heemkundeland gebeurt, de revue te laten passeren. Toch doe ik een poging: Wat velen buiten de lezingen, de excursies en de open-huis-dagen niet zien, is het vele werk dat op de achtergrond gebeurt door onze 16 (!) werkgroepen met ca. 75 (!) vrijwilligers. We praten dan over Activiteiten, Archief, Archeologie, Automatisering, Bibliotheek, Bidprentjes, Dialect, Fotoarchief, Genealogie, Huishoudelijke Dienst, Industrieel Verleden, Ledenadministratie, Redactie Nieuwsbrief, Redactie Tijdschrift, Renovatie en Tentoonstelling. Wat door deze werkgroepen in de loop van een jaar wordt verzet en aangepakt is enorm en daarvoor past uitzonderlijk veel dank!

Ik heb regelmatig als voorzitter de inzet en het enthousiasme van u als onze leden van de Vrijheijt van Rosendale van dichtbij kunnen ervaren. Als ik dat zo zie, dan ben ik blij met zo'n Heemkundekring, met zulke mensen als onze leden, als onze werkgroepen en als mijn collega-bestuursleden. Dat geeft mij meer dan eens de overtuiging dat Heemkunde in Roosendaal, ook als we niet meer in onze Heemkelder zijn gehuisvest, letterlijk en figuurlijk een goede plek in de Roosendaalse samenleving verdienen. Ik zal in ieder geval mijn best blijven doen om iedereen in Roosendaal daarvan te overtuigen.

Ik zie samen met u verwachtingsvol uit naar de tijd die komen gaat en wens u van harte een in alle opzichten voorspoedig Nieuwjaar toe.

René Konings, voorzitter

ACTIVITEITEN

Wij maken u alvast graag attent op de activiteiten die binnenkort gaan komen:

op zaterdag 7 januari ons eerste open huis in 2012 in de Heemkelder

op maandag 23 januari lezing in het Norbertus College

op zaterdag 4 februari open huis in de Heemkelder

op zaterdag 3 maart open huis in de Heemkelder

op maandag 26 maart jaarvergadering met lezing in het Norbertus College

op zaterdag 7 april open huis in de Heemkelder

op donderdag 26 april en mogelijk nog een tweede dag: excursie (naar België)

U ontvangt voor de lezingen, de jaarvergadering en de excursie vanzelfsprekend nog een aparte uitnodiging.

FOUTJE: bedankt !

Onze nieuwsbrief wordt blijkbaar goed gelezen. Dat stellen we natuurlijk erg op prijs. In de nieuwsbrief van september 2011 is in de vermelding van de data voor onze excursies in 2012 een foutje geslopen: er staat donderdag 28 april 2012 maar dit moet natuurlijk **donderdag 26 april 2012** zijn. Dank aan de attente lezer van onze nieuwsbrief, die ons hierover informeerde!

Misdrukken tijdschrift

Tot onze spijt zaten er bij het tijdschrift van december j.l. enkele misdrukken.

Mocht u in het bezit zijn gekomen van zo'n misdruk dan kunt u dit melden bij **Michel van der Horst, tel. 0165-545596**.

Reisverslag van de excursie naar Woerden en Oudewater op zaterdag 8 oktober 2011

In stromende regen vertrok de bus om 8.30 uur naar Woerden.

Cor Rops stelde onze reisleader Harry van Miert voor en deelde mede dat René Konings, de medeorganisator van de excursie, vanwege de aanstaande operatie de reis niet aandurfde. Wij wensen René veel sterkte en een spoedig herstel.

Over de Moerdijkbrug heen gekomen klaarde de hemel op, het stopte met regenen en kwam warempel de zon tevoorschijn.

Hoe dichterbij Dort - hoe droger het dus wordt. Om 9.30 uur reden we het Groen Hart binnen en liepen we via een lange luie trap het kasteel van Woerden in om op de vierde etage in de ridderzaal te genieten van koffie/thee met appel- of chocoladetaart.

Om 10.30 uur werden we in 4 groepen gesplitst om met een gids eerst de kelders van het kasteel en daarna het mooie en verrassende Woerden te bekijken, werkelijk een prachtig stadje met veel historie, leuke terrasjes en mooi behouden gebouwen.

In de zaal van Concordia gebruikten we om 12.30 uur een goed verzorgde lunch, daarna vertrok onze bus om 13.30 uur naar Oudewater met zijn karakteristieke gevels en mooi bewaard gebleven centrum.

In Oudewater bezochten we het Touwmuseum en de Heksenwaag. In het Touwmuseum kregen we uitleg van a tot z. wat er allemaal nodig is om touw te vervaardigen. Bekeken we de film vanaf het zaaien van de hennep tot het oogsten en het vervaardigen van hennep-touw.

Veel touw is er gemaakt voor de schepen van de VOC. Als u weet dat alleen al voor de Batavia 25 km nodig was om deze op te tuigen, kunt u nagaan hoe een bedrijvigheid het geweest moet zijn.

In de Heksenwaag kregen we uitleg waarom dit gebouw "De Heksenwaag" werd genoemd en zagen we een film over de heksenvervolgingen. Daarna konden we ons laten wegen of we niet te licht bevonden werden of verdacht over kwamen. Als je in die tijd verdacht werd een heks te zijn eindigde je op de brandstapel. Omdat niemand van ons in aanmerking kwam voor heks, kregen we het "certificaat van onverdacht en goed van gewicht" plus de vrije doorgang naar buiten.

Aan de overkant van de Waag namen we in café restaurant Lumière nog een afzakkertje.

Om 17.30 uur reed de bus ons onder een stralend zonnetje terug naar huis.

Alles bij elkaar was het een interessante en mooie excursie, waarvoor wij onze organisators en reisleader hartelijk danken.

Carel Suikerbuijk.

Van de hand van Marius Broos zijn in de afgelopen maanden twee nieuwe boeken verschenen. Wie nog een origineel cadeau zoekt, kan bij hem aan huis terecht (Martinus Nijhofflaan 3, tel. 552983) of tijdens kantooruren bij het Gemeentearchief te Roosendaal (Markt 35). Ook is bezorging zonder meerkosten mogelijk in Roosendaal en omliggende plaatsen (email: info@mariusbroos.nl). Nadere inlichtingen over de inhoud zijn eveneens te vinden op de website: www.mariusbroos.nl.

Het gaat hier om:

- 1. De pianofabriek van M. van Lieshout & Zn te Roosendaal.**
- 2. Het dagelijks leven ontregeld, 1940-1944, deel 2.**

CARNAVALSTENTOONSTELLING.

Op vrijdag 2 december jl. is, door Hoogheid Prins Ries 1 van Tullepetaonestad, in onze heemkelder de tentoonstelling: "Carnaval in Roosendaal" geopend.

Het motto voor het jaar 2012 ("Ziede Sterre") gaf de werkgroep de inspiratie om de carnavalssterren van toen en nu eens te laten stralen aan het firmament van onze kelder. Het carnaval in de loop der jaren komt in alle facetten aan bod. Vanaf het eerste begin, eind jaren '50, treft u talloze zwart/wit foto's aan, unieke filmbeelden op video en dvd, prinsenvakken, allerlei attributen, onderscheidingen en nog veel meer. De zwart/wit foto's geven het beeld van carnaval vieren in vervlogen tijden weer en de kleurenfoto's getuigen van onze eigentijdse carnavalsvierende Tullepetaone. Natuurlijk tevens aandacht voor de manier waarop onze prallekes en brakken het carnaval kunnen beleven. Immers het spreekwoord is hier zeker van toepassing: wie de (carnavals) jeugd heeft, heeft de (carnavals) toekomst!

Met materiaal uit eigen archief en met de meest uiteenlopende "bruikleen-spullen", ter beschikking gesteld door particulieren en talloze verenigingen, hebben we deze tentoonstelling tot stand kunnen brengen.

Wellicht komen bij u tijdens het bezoek aan de tentoonstelling herinneringen naar boven. Er is gelegenheid om een verhaaltje, anekdote, wetenswaardigheidje etc. op te schrijven.

De openingstijden van de tentoonstelling zijn:

In januari 2012: alle zaterdagen van 10.00 uur tot 12.30 uur en alle dinsdagen van 14.00uur tot 16.00 uur.

In februari 2012: zaterdag 4 - 11 en 18 van 10.00 uur tot 12.30 uur en dinsdag 7 en 14 van 14.00 uur tot 16.00 uur.

Tot ziens op onze "leutige" tentoonstelling.

De werkgroep.

Etalage Parrotia

Misschien hebt u het al in de gaten gehad: de heemkundekring is bovengronds gekomen. Sinds kort etaleren we ons in de voormalige tijdschriftenwinkel van de bibliotheek aan de Oude Markt.

Het is geen nieuw onderkomen maar op deze manier kunnen we toch de aandacht op ons vestigen op een plaats met veel passanten.

Parrotia heeft deze ruimte belangeloos aangeboden en zolang er geen gegadigden zijn om het pand te huren kunnen wij er gebruik van maken. Samen met etaleur Leo van Dongen, is er een mooi en sfeervol plaatje van gemaakt.

Oproep

De werkgroep industrieel verleden is begonnen met het inventariseren van de tabaksindustrie in Roosendaal.

Zij zijn op zoek naar iedereen, die iets weet te vertellen over deze industrie.

U kunt zich melden bij:

Toon Broos toonbroos@kpnmail.nl

Schenken

Ook dit keer werden er weer vele mooie voorwerpen en documenten naar onze kelder gebracht. Onze dank gaat uit naar:

De heren: W. Heijen; G. Maas; A. Verkouteren; J. van de Bouwhuijsen; Danen; A. Jongenelen; J. Vissers; R. v.d. List; C. de Rooij; A. Rockx; P. Knobel; Broos.

De dames: Zr. Ancilla; Kerstens van Meel.

Heemkundekring Moerdijk.